

Ubvur Uburhu aka atsenge abi Ugarhati Utsutson ri itsi ubvur Ugarhati

Uburhu uner itser Uyesu atsenge ubvur uwurɛ ri itsi arherhe aka asok ra abika adɔsu Uyesu ru ugber Ugarhati, anangke Uburhu aka adzowe Isarhe.

Ubinkpi uku ukū isoya arherhe ha iba, iwu abi Uyahuda aka agɔr uge awu ufang abirabe aka adzipa ra arhimmbɔ, abirabe aka asi iwembɔ abi Uyahuda adɔsu kishoo ikpem abi Uyahuda nu imesu Umusa na akpo ififɔrh. Bɔr Uburhu agɔr umbɔ uge ani ikpo ififɔrh ru ubok imimutu Unum ru Uyesu, isi iwengge ru ubok idɔsu imesu Umusa. Imesu Umusa ini itsu anera awe ru nyaka agārḥā.

Ubvur ha udeyiwe uge Ipfu-Num ini isei ra abika adɔsa ni itsu umbɔ awe ru iker iyiki ikorhu ubinkpi Unum aka abee. Ipfu Isarsatangge iki isaki imar amɛn aka aze ru nyaki ibibema, nu anggɔm, nu ididɔɔr, nu idɔngamɛn.

Abinkɛ aka awe umɔ

Utsutson ri itsi ubvur ha (1.1-10)

Ijee Uburhu, iyiriyɛ iki iwu iyi uner itser Uyesu (1.11–2.21)

Ififɔrh iwe ru ubok imangmang (3.1–4.31)

Ififɔn abika adɔsa nu ubinkpi uku umɛ umbɔ akorhe (5.1–6.10)

Imimasha (6.11-18)

¹ Awu umum Uburhu itseng ubvur uwirɛ. Umum iwu ungwɛ itser Uyesu. Asi iwea anera adena umum use atsu umum iwu ungwɛ itser Uyesu, bɔr awu Uyesu Ukiristo nu Unum Utɛ atsu umum iwu ungwɛ itser Uyesu. Nu Unum Utɛ, uwuruwi aka asoyiwe Uyesu Ukiristo ra akpe.

² Umum nu kishoo abika adɔsu Uyesu umbɔ aka awu nggu umum aghwe ikikɔng abika adɔsa ru Ugarhatiya kishoo.

³ Unum Utɛ nu Uteijee Uyesu Ukiristo ama adzaa umbi imimuta nu ididɔr.

⁴ Uyesu adzowe itsinga ra arhimmɛn, ngge itsú unga afɔrh umɛn ru upfung uku ubewe ukpirɛ, ri ibibemu Unum Utɛmɛn.

⁵ Neke ikpikpoi iwe nggu Unum ugbagbaa. Iw-erimi.

Isarhe Iyiki Ize iyɔɔ ishingge

⁶ Umum iwe ru idzeu ugɛ ru ungwɛrhĩ ivang riminɛ umbi abee ineke idɔsu uwuruwi aka ayisa umbi ri imimuta Ukiristo na abvui azĩ ri isarhe iyɔɔ,

⁷ uko rimi hã Isarhe Iyiki Ize iyɔɔ ishingge. Bɔr abɔɔ abee idzidzunuwe umbi, ikɛi abee idzipuwe idzidzɛrhe Isarhe Iyiki Ize iyi Ukiristo.

⁸ Bɔr uko unying ru umɛn use ipfu itser-Num iyɔɔ idzeka afã iba idzaa umbi isarhe iyiki ize iyɔɔ iki iwiwengge nggu iyiriyɛ umɛn iki idzaa umbi, neke unga atsim ri idzũũ urha!

⁹ Ru nyaka umɛn iki idɛyiwa umbi, nggee umum ibvui idɛyiwa umbi icɛrɛ ugɛ ubɛn uwuku udzaa umbi isarhe iyiki ize iyɔɔ iki iwiwengge nggu iyiriyɛ umbi aka ayɛi, neke unga atsim ri idzũũ urha!

¹⁰ Umum irherhe rimi hã ibee itsu anera agũiben umum use Unum agũiben umum? Umum ĩba ibee anera agũiben umum, umum isi iwemum ugãrhũ Ukiristo.

Unum ayisu Uburhu

¹¹ Umbi angwẽmen nu anapumen, umum ibee umbi ahweng ugẽ Isarhe Iyiki İzeyẽ umum iki ĩdzaa umbi isi idzengge ru unera.

¹² Umum isi iyẽisũ ngge ru unera, unera asi imesuwanga umum ngge, b̃ar Uyesu Ukiristo nibikanga akũ ngge adzeka ru umum.

¹³ Umbi aka agũmbi ikpũ isiseimum iyi isha ra agbeyi abi Uyahuda, umum iki idzowe uver akarhãrhã ri ikikang abika ad̃su Unum ni ibee isituwe umb̃.*

¹⁴ Umum iki izĩ ĩdermum ri imesa ra agbeyi abi Uyahuda inang arherhe abi undanmum. Umum itsu am̃enmum akarhãrhã ra agbeyi atokamum akẽε.†

¹⁵ B̃ar Unum ri imimutanga aseng umum umb̃ ad̃rha amar umum, ik̃ei unga ayisa umum ru ubok imimutanga,

¹⁶ ayanguwa asumum na akũ ungwẽnga adzeka ru umum, ngge itsu umum indzowe Isarhe Iyiki Ize ra atsen abi Uyahuda. Ri ivang hã, umum isi ĩbeemum itsũwã ru unera.‡

¹⁷ Umum ik̃ei isi izĩmum Urusharhima ra abirab̃e aka agbaashia awe abi itser Uyesu ru umum. Nu ngge iki iwe rimi umum izĩ abĩ abi Urharaba, ni ĩd̃rhi ibvui izĩ Udimashku.

* **1:13** Àka anyã ik̃ei: Aiy 22.4-5; 26.9-11. † **1:14** Àka anyã ik̃ei: Aiy 22.3. ‡ **1:16** Àka anyã ik̃ei: Aiy 9.3-6; 22.6-10; 26.13-18.

18 Mɔcɛ imɛka itaar iki itɔng umum iso izĩmum Urusharhima ibee inyã Ubitru. Umum imaa inuma usɔka ni inuma itɔɔ nggu unga. §

19 Umum isi inyãmum abi itser Uyesu abɔɔ, umum ikpurhi inyã Uyaku ungwẽmbɔ Uteijee ukpekũ.

20 Abinkɛ umum iki idẽẽ itsɛnga umbi awu idzidzɛrhe. Unum ahwɛnga asi iweke igbɛrangwĩ.

21 Umum imaa ni izĩ abĩ Usuriya nu aki Ukirhikiya.

22 Bɔr ri ivang iyi ha, ikikɔng abika adɔsu Ukiristo ra abĩ Uyahudiya asi ihwɛngmbɔ umum.

23 Akpurha agũ agɛ, <<Uner ha aki idzaamɛn uver icɛɛ unga anu idzowe isarhe imangmang Uyesu iyiriyɛ unga aka abee idakuwe ngge isha!>>

24 Umbɔ akpoi Unum ri itsi ubinkpi uku ukpo umum.

2

Abi itser Uyesu ayɛi Uburhu

1 Imɛka usɔka ni imɛka inaa iki imaa umum izĩ Urusharhima. Ivang hã niyɔ umum iki izĩ nggu Ubarnaba nu Utitu ikɛi.*

2 Unum unga adɛyiwa umum ru irhi asu ugɛ umum izĩ Urusharhima. Umum iki izĩ itsĩ, umum ĩdɛyiwe abi itser Uyesu ni ĩdɛyiwe umbɔ Isarhe Iyiki Ize umum iki inũ indzowe ra atsen abi Uyahuda. Bɔr umum ikorhuwe akɛɛ ha ri iwɔk ra abirabɛ umum iki inyã umbɔ awu anggbaashi, umum ibee ĩdɛyiwe ugɛ itsermum iyi isha nu iyi icɛɛ isi iwengge ibɛm.

§ 1:18 Àka anyã ikɛi: Aiy 9.26-30. * 2:1 Àka anyã ikɛi: Aiy 11.30; 15.2.

³ Utitu awu nggu umum, bər unera asi itsu unga asorhunga usorhe, uko unga aka awu uner Uherhini.

⁴ Bər ubinkutsu arherhe usorhe akεε asoyi, angwēmēn abəə abi igbərangwĩ aka akū umbə atsiwā ri iwək. Umbə aba inyā ukam hā umēn iki iwe ru Ukiristo Uyesu na atsu umēn iwu agārḥā.

⁵ Bər umēn isi inbemukumēn uko ivanga uny-ing, ngge itsú idzidzerhe iyi Isarhe Iyiki Ize iwe ru umbi.

⁶ Bər abi ha aka awe ru nyaka anggbaashi asi ito-mumbə ubin ri isarhamum. Uko umbə awe ungaa, asi ifarukumbə ifərḥkəmun, ubinkutsu Unum asi inyangu uwəə atənga uwəə.[†]

⁷ Nu ngge iki iwe, umbə anyā Unum aka adzaanga umum itser umum idūwā Isarhe Iyiki Ize ra atsen abi Uyahuda, ru nyaku Unum aka adzowe Ubitru itser unga azĩ adūwūwe Isarhe Iyiki Ize ra abi Uyahuda.

⁸ Unum uwu ha aka atō itser ru Ubitru awu abi itser Uyesu ra abi Uyahuda, awu Unum uwu ha ikei atō itser ru umum iwu abi itser Uyesu ra atsen abi Uyahuda.

⁹ Umbə Uyaku nu Ubitru nu Uyohana anera aka anyanga umbə awu anggbaashi ri ikikəng abika adəsa, ahwəngmbə itser iyεε Unum aka adzaa ru umum, umbə ayēi Ubarnaba nu umum aboka avaa. Umbə abemumbə umum nggu Ubarnaba umēn izĩ ra atsen abi Uyahuda, nu umbə azĩ ra abi Uyahuda.

¹⁰ Kishoo ubinkpi umbə aka abee ugε umēn iyita atsūwā. Ubin hā umum iki ikponi ikikorhe nukpə.

[†] 2:6 Àka anyā ikei: Iva 10.17.

Uburhu atsɛrhu Ubitru

¹¹ Bɔr ivangyɛ Ubitru aka aba Uantakiya, umum itsɛrha unga ra asunga ubinkutsu uvaunga uwe ra awiya.

¹² Unga aka isaka agha ubingha nggu abika adɔsa aka asi iwembɔ abi Uyahuda. Bɔr ivangyɛ Uyaku aka adene abi Uyahuda abika adɔsa abɔɔ azĩ Uantakiya, Ubitru atsũwũka aboknga ra atsen abi Uyahuda na agapa itsinga ru umbɔ. Unga ako-rhe rimi ubinkutsu unga agũ iwei abi Uyahuda abi usorhe. Umbɔ akaifɛrhkɔ ugɛ uwuku udɔsu Uyesu awu ufang umbɔ asorhuwe unga usorhe.

¹³ Abi Uyahuda abɔɔ agbopa nggu unga ru ukpukpeta ha utɛku Ubarnaba ayapunga.

¹⁴ Bɔr ivangyɛ umum iki inyã umbɔ asi izɛrhũmbɔ ri idzidzɛrhe iyi Isarhe Iyiki Ize, umum ĩgɔr Ubitru ra asumbɔ kishoo inggɛ, <<Ungo uwu uner Uyahuda, bɔr ungo ubɛk ru nyaku utsen abi Uyahuda nu usi ibɛkɔ ru nyaku uner Uyahuda. Awu use utsu ungo utsu atsen abi Uyahuda adɔsa agbeyi abi Uyahuda?

¹⁵ <<Umɛn abirabɛ umbɔ aka amar umɛn abi Uyahuda isi iwemɛn <atsen abi Uyahuda abi arhim,>

¹⁶ umɛn ihwɛng ugɛ Unum asi ĩnyangu unera awea uner uwuku urhika ru ubok idɔsi Íkpem Umusa, bɔr awu imangmang ru Uyesu Ukiristo. Nggee, umɛn igamɛn iki iwemɛn ri imangmang ru Ukiristo Uyesu, ngge itsú umɛn irhika ra asu Unum ru ubok imangmang ru Ukiristo na asi iwea ri idɔsi Íkpem. Ubinkutsu asi inyangu unera awea uner uwuku urhika ru ubok idɔsi Íkpem.

¹⁷ <<Ivangyε umεn iki ibee iwu irhirhika ra asu Unum ru ubok iwe ru imangmang ru Ukiristo, na ahwεng ugε umεn iwu abi arhim, akεε ha adεyiwa ugε Ukiristo afituwanga umεn ri ikorha arhim? Íĩ, uko ukunjiir!

¹⁸ Umum ĩba ibvui ibee iwu irhirhika ra asu Unum ri idəsi Ikpem iyi ha umum iki itsĩme ri idəsu Ukiristo, idzidzerhe umum iwu uner uwuku uzharhuwe ikpem nukpə.

¹⁹ Ubinkutsu ivangyε umum iki ibee idəsi Íkpem, aka atsĩmkumbə umum ra akpe. Nggee umum iki inekukumum ibee idəsi Íkpem, ngge itsú umum ima ibek ri idəsu Unum.

²⁰ Aka anyapukumbə umum nggu Ukiristo. Umum isi ibvui ĩbekmum, bər awu Ukiristo unga abek ru umum. Icεε ibibekmum iyi iyor, umum ĩbek ri imangmang ru Ungwε Unum, uwuku ubema umum na adzowe itsinga ru umum.

²¹ Umum isi ikpēmum umatu Unum. Unum aba anyangu unera awu uwuku urhika ri idəsi Íkpem Umusa, akpe Ukiristo awu ibεm.>>

3

Imangmang use idəsi Íkpem Umusa

¹ Umbi aguge abi Ugarhati! Ungaa azhəmuwe umbi? Aka adεyiwambə umbi ukupεε ugε Uyesu Ukiristo unga awu uwuruwi aka akpe ni igārḥāmau ucucii.

² Umum ibee irhusa umbi ubina unying ukpekũ. Umbi ayεi Ipfu-Num ri idəsi Íkpem, use iwe ru imangmangmbi ra arherhake umbi aka agũ?

³ Umbi awu aguge? Umbi atirhi ri idəsi Ipfu-Num amaa, umbi icere abee imasha ri itsu atsimbi ri itser iyi ikermbi?

⁴ Umbi ahwa arherhe ayetnummbi ibem nukpo? Awe ibem?

⁵ Unum adzaa umbi Ipfunga na akorha abin idzeunga ru umbi. Awu ri idəsi Íkpemmbi ngge itsu use awu imangmangmbi ru ubinkpi umbi aka agũ?

⁶ Àka anyã Uibrahim. Itseng Arherhu-Num igər igε, <<Awe ri imangmang ru Unum, ngge itsu umbɔ anyanga unga awu uner uwuku urhika.>>*

⁷ Àka ahwεng icε, uge abi imangmang umbɔ awu unang Uibrahim uwu idzidzerhe.†

⁸ Rimã itseng Arherhu-Num igər igε Unum awuri inyanga atsen abi Uyahuda awu abika arhika ru ubok imangmangmbɔ. Unga aka adeyiwe Isarhe Iyiki Ize ha ru Uibrahim, age <<Idũwã kishoo awuri ikpo idorh ru ubokngo.>>‡

⁹ Nggee abirabe aka awe ru imangmang awuri ikpo idorh urhɔnga nggu Uibrahim, uner imang-mang.

¹⁰ Kishoo abika akaiferhko uge Unum awuri iyeisa umbɔ ri idəsi Íkpem Umusa awe abi ikponum, itseng Arherhu-Num igər igε, <<Uben uwuruwĩ aka asi idɔsunga kishoo abinke aka atseng ru ubvur Íkpem Umusa, unga awe ru ikponum.>>§

* **3:6** Àka anyã ikei: Ing 15.6. † **3:7** Àka anyã ikei: Urom 4.16.

‡ **3:8** Àka anyã ikei: Ing 12.3; 18.18; 22.18. § **3:10** Àka anyã ikei: Iva 27.26.

11 Iwu ra awiya uge Unum asi ínyangu unera awea uner uwuku urhika ru ubok idɔsu Íkpem, ubinkutsu, <<Uwuku urhurhika unga awuri ibek ri imangmang.>>*

12 Íkpem isi idzengge ri imangmang, bɔr, <<Unerwi aka abee ikpo urhe ru ubok idɔsi Íkpem, awu ufang unga adɔsu uben ubinkpi ngge iki irherhe.>>†

13 Ukiristo afasa umen indzek ri ikponum Íkpem ri itsi ri ikponum nibikanga ru umen, ubinkutsu itseng Arherhu-Num igɔr uge, <<Awu ikponum ri itsi uwuruwi umbɔ aka anyapuwe unga nu ucucii.>>‡

14 Unga afasa umen ngge itsú idorhye umbɔ aka adzowe Uibrahim ngge ima iba ra atsen abi Uyahuda ru ubok Ukiristo Uyesu, ngge itsú umen idẽẽ iyei Ipfu ha Unum aka abemuwe ru ubok imangmang.

Ikpem nu ibibemuwe

15 Umbi angwẽmen nu anapumen, àka aneke umum irherhe ru nyaka umen iki ibek uben unuma. Ru nyaku unera aka asi idẽẽ atomunga use atsũwũka ubin ri ibibemuweye anera aka abemuwe adɔka, ngge iwe rimi hã ra akere ha.

16 Unum abemuwe Uibrahim nu unangnga. Itseng Arherhu-Num isi igɔrngge uge, <<nu anangnga,>> agbena anera arherhe, bɔr ngge igɔr uge, <<nu unangnga,>> agbena unera unying, unga awu Ukiristo.§

* **3:11** Àka anyã ikei: Uha 2.4. † **3:12** Àka anyã ikei: Urha 18.5.

‡ **3:13** Àka anyã ikei: Idzi 21.23. § **3:16** Àka anyã ikei: Ing 12.7.

¹⁷ Agben arherhamum akε, Unum aka atsukuka ibibemuwenga ru Uibrahim isha ni Íkpem idərhi iba ra amεka anaka anaa nu isoka itaar (430), ngge isi itsungge ibibemuwe hã iwengge ibεm.*

¹⁸ Ikpo ukam iba iwe ri idəsi Íkpem, məcə ngge isi iwengge ru ubok ibibemuwe. Bər Unum ri imimutanga adzowe ngge ru Uibrahim ru ubok ibibemuwe.†

¹⁹ Awu use utsu umbə akū Íkpem Umusa adzeka? Unum akū Íkpem adzeka ngge itsú ngge idεyiwe ubinkpi arhim aka awe. Unga akū ngge adzeka ngge itsú umbə atō itser utseku ivangye unang Uibrahim hã uku iba, ri nyaki ibibemuwe hã iki irherhe. Adzowe Íkpem hã ru ubok Umusa, uner uwu ateu. Ípfu itser-Num ngge idzowe Umusa Íkpem hã.

²⁰ Abee unera unying adēē ra ateu anera avaa, bər Unum awu unying.

²¹ Íkpem idēē igamtsak nggu ibibemuwe-Num? Īĩ, uko ukunjiir! Umbə aba adzowe íkpem ru ngge idēē idzowe urhe, məcə Unum awuri inyangubən unera awe uner uwuku arhika ri idəsa ngge.

²² Bər itseng Arherhu-Num igər igε upfunga kishoo uwe ru ugborzĩ arhim, ngge itsú ubinkpi umbə aka abemuwe awuri idēē adzowe ngge ra abirabε aka awe ru imangmang ru Uyesu Ukiristo.

²³ Imangmang iyεε iki idərhi iba, umən iwe abi ugborzĩ ri Íkpem. Umən iwu ri igbigbang utseku imangmang iki idzeka.

* **3:17** Àka anyā ikei: Idzi 12.40. † **3:18** Àka anyā ikei: Urom 4.14.

²⁴ Nggee umbɔ atsu Íkpem ngge idarh umɛn izĩ ru Ukiristo, ngge itsú umbɔ ama anyanga umɛn iwe abika arhika ru ubok imangmang.

²⁵ Icɛɛ ngge iki iwe ugɛ imangmang iki ibangge, ikpem isi ídarhngge umɛn ikɛi.

Angwẽ Unum

²⁶ Umbi kishoo awu angwẽ Unum ru ubok imangmang ru Ukiristo Uyesu,

²⁷ umbi kishoo umbɔ aka asorhuwa umbi ubɔtisima ngge utsu umgbɔ idɛyiwe ugɛ umbi awu abi Ukiristo. Umbi aka atsu amɛn Ukiristo ru nyaki itsim atorho.

²⁸ Uner Uyahuda ashia use uner Uherhini, ugārḥã use uwuku ufɔn, ukutsak use ukutserh, ubinkutsu kishookambi awu unying ru Ukiristo Uyesu.

²⁹ Umbi aba awe abi Ukiristo, mɔcɛ umbi awu unang Uibrahim, umbi awuri ikpo ukam abinkɛ umbɔ aka abemuwe ru unga.‡

4

¹ Ubinkpi umum iki irherhe ugɛ uner ukam aba awu uwɛkuci, unga nggu ugārḥã awu ubina unying, uko abin utɛnga kishoo awu akinga.

² Unga nu abinnga awu abin adzɛu ru ubok abirabɛ aka akpɔm unga utseku ivangyɛ utɛnga aka atsũ.

³ Ngge iwe rimi hã, ivangyɛ umɛn iki iwe awɛkaci, umɛn iwu agārḥã ri íkpem iyi inggbaashia iki igha iyɛrhe upfung ukpirɛ.

‡ **3:29** Àka anyã ikɛi: Urom 4.13.

⁴ Bər undzumu ivanga iki iba itsuifer, Unum adene Ungwēnga. Amar unga ru ukutserh, umbə amar unga ri Íkpem Umusa,

⁵ ngge itsú unga afase abirabε aka awe ri Íkpem. Unga akorhe akεε ha ngge itsú umən ima iwe angwē Unum.

⁶ Umbi awu angwēnga, ngge itsu Unum adene Ipfu Ungwēnga ra amənmen, Ipfu ha iyisa igε, <<Abba*, uze Utεmum.>>

⁷ Nggee ungo usi ibvui uweə ugārḥā, bər ungo uwu ungwē. Ngge iki iwe ugε ungo uwu ungwē, Unum aka atsu ungo uwe uner ukam ru unga.†

Uburhu agū ighong abi Ugarhati

⁸ Ivangye umbi aka anasi ihwεngmbi Unum, umbi awe agārḥā ra abirabε aka awe anum igberangwī.

⁹ Bər icεε umbi aka ahwεng Unum, use izengge umum ĩgər ugε Unum aka ahwεnga umbi, awu use utsu umbi abee izī ri Íkpem iyi inggbaashia iki ishingge ri iker nu ugarh ru umbi? Umbi abee ibvui awe agārḥā ru ngge ikei?

¹⁰ Umbi adzowe atsimbi ru agbeyi inum iyəə nu afēē akəə nu imεk iyəə!

¹¹ Iwei ifεr umum ugε umum ihwa ayetnum ibεm ru umbi!

¹² Umum ishōrhā umbi angwēmen nu anapumen, àka awe ru nyaka umum, ubinkutsu umum iwe ru nyaka umbi. Umbi asi ishəyiwambi umum ubin.

* **4:6** Ri idū Uaramayak agbena ute. † **4:7** Àka anyā ikei: Urom 8.15-17.

¹³ Umbi ahwengmbi uge irhārghāmum itsu umum idūwūwa umbi Isarhe Iyiki Ize ri inggbaashia.

¹⁴ Umum ihweng irhārghāmum iwe imor ru umbi, bər umbi asi ikwēr kumbi umum, asi ikpēmbi umum. Umbi ayēi umum ugeε umum iwu ipfu itser-Num, use ru nyaka umbi aka ayēi Ukiristo Uyesu nibikanga.

¹⁵ Awu use utsu umbi asi igōmmbi ru nyaki iyi inggbaashia? Umum iwemum ri ideka uge, iba imēngge, uge umbi aba atsusu ishaa asumbi adzaambi umum!

¹⁶ Icεε umbi anyanga umum iwu unggamt-sakmbi ri idēyiwa umbi idzidzerhe?

¹⁷ Aner abεε atsu amēnmbō akarhārghā abee umbi adōsa umbō, bər isi iwengge ri iyiki ize. Abee igau umbi nggu umēn, ngge itsū umbi abvui atsu amēnmbi kishoo ru umbō.

¹⁸ Izengge umbi atsu amēnmbi kishoo awe ru ubin, ukpō uba uwe ukpuku uze. Imēēngge umbi akorhe rimi hā ubēn ivang, bər isi iwengge ri ivangye umum iki iwe nggu umbi ukpekū.

¹⁹ Umbi aze angwēmum, umum ibvui īgū ighong imar ri itsimbi, utseku ikpū ibibek Ukiristo itar isei ru umbi.

²⁰ Oka ageε umum iwe nggu umbi icεε ngge itsū umum idzipu irhēm iki itsoomum, ubinkutsu amēnmum aghong akarhārghā ru umbi!

Uhajjaratu nu Usaratu

²¹ Àka adeyiwa umum, umbi abika abee idōsi Íkpem Umusa. Umbi asi ihwengmbi ubinkpi Íkpem hā iki irherhe?

²² Itseng Arherhu-Num igər igε Uibrahim awe ra awekatsa avaa, unying amar unga ru ugārghā

ukutserh, unying amar unga ru ukutserh uwuku ufɔn.

²³ Ungwēnga awu ugārḥā ukutserh ha, akpo unga ru nyaki imar iyi iyor. Bɔr ungwēnga awu ukutserh uwuku ufɔn hā amar unga ri ibibemuwe.

²⁴ Arherha akεε awu ikpikpanga, ubinkutsu akatserh ha ikivarhambɔ adɛyiwe ibibemuwe ivaa. Uhajaratu unga awu uwuku umar agārḥā, unga awu ikpikpanga iyi ibibemuweyε umbɔ aka akorhe ru Igū Usinai‡.

²⁵ Uhajaratu unga awu ikpikpanga Igū Usinai iyiriyε iki iwe ra abī abi Urharaba. Unga iganga awu ikpikpanga uteu Urusharhima, ubinkutsu unga nu angwēnga awu agārḥā.

²⁶ Bɔr Urusharhima ukpu afā uwe ififɔn, ukpɔ uwe Uyamɛn.

²⁷ Itseng Arherhu-Num igɔr igε,
<<Ugɔmanggɔm ukpirh ukutserh,
uwuruwi aka asi imara imar,
utsuyi ivum iyi anggɔm
ungo uku unasi igūo ighong imar,
ubinkutsu awεkaci ukutserh ha utsaka aka aneke
unga

anangmbɔ abi utserh ha aka awe ru utsak.>>§

²⁸ Umbi angwēmɛn nu anapumɛn, umbi awe angwē ibibemuwe ru nyaku Uishaku aka awe.

²⁹ Ri ivang iyɔrɔ ha ungwēwi umbɔ aka amar ri iyor adzowuka uver ru ungwēwi umbɔ aka amar ri ijee Ipfu-Num. Iwe rimi hā icεε.*

‡ **4:24** *Igū Usinai*: Umɔ Unum aka adzowe Ikpemnga ru Umusa.

§ **4:27** Àka anyā ikɛi: Uish 54.1. * **4:29** Àka anyā ikɛi: Ing 21.9.

30 Bər itsəng Arherhu-Num igər igε use? <<Uwayiwe ugārḥā utserḥ ha nu ungwēnga, ubinkutsu, ungwē ugārḥā ḥā asi ígashunga ukam nggu ungwē utserḥ uwuku ufən ḥā.>>†

31 Nggee, umbi angwēmən nu anapumən, umən isi iwemən angwē ugārḥā ukutserḥ, bər umən iwe angwē ukutserḥ uwuku ufən.

5

Ifən ru Ukiristo

1 Ukiristo afəna umən ngge itsú umən isei ri ififən, nggee àka adēē aker na niba abvui atsĩmbi ri igārḥā.

2 Àka akpeto ra arherhamum! Umum Uburhu, idəyiwa umbi ugε umbi aba abvui adəsi Íkpem ri isorhu usorhe, Ukiristo awuri ishia ru ugarh ru umbi nukpə.

3 Umum ibvui irherhe ugε ubən unera aka aneke itsinga isorhu usorhe, awu ufang unga adəsa kishoo Íkpem.

4 Umbi abika abee iwe abika arhika ra asu Unum ri idəsi Íkpem, umbi aka adzembi ru Ukiristo, umbi aka ayapumbi ri imimuta Unum.

5 Bər Ipfu-Num itsu umən idzεu nggu ikeramən ugε Unum awuri inyanga umən iwe abika arhika ru ubok imangmangmən, irhirhikayε umən iki ifosa.

6 Ubinkutsu ru Ukiristo Uyesu, usorhe nu ida usorhe ashike ru ugarh. Ubinkpi ukpekū uku uwe ru ugarh uwu imangmangyε iki idəyiwe ibibemu Unum nu anera.

† 4:30 Àka anyā ikci: Ing 21.10.

⁷ Ri inggbaashia umbi anu igha inggbaashi. Ungaa adzipuwe amɛnmɛbi na akɛna umbi idɔsi idzidzɛrhe?

⁸ Ikpū idzidzipa amɛn hã asi idzeke ru Unum uwuku uyisa umbi.

⁹ <<Ungwêrhū uga uku isaki itsu akō ineu aseng awu arherhe.>>*

¹⁰ Umum iwe ru ikeramɛn ru Uteijee ugɛ umbi awuri inyãmbi abin akɛɛ ha ru nyaka umum iki indɛyiwa umbi. Uwuruwi aka atsu umbi ri idzidzuna awuri ikpoa ufai, uko unga awu ungaa.

¹¹ Umbi angwɛmɛn nu anapumɛn, umum ĩba ina inu idzowe isarhe isorhu usorhe, awu use utsu umbɔ ana adzaa umum uver? Umum ĩba inu idzowe umbɔ isarhe akɛɛ ha, mɔcɛ abi Uyahuda asi igũmbɔ avɔm ri itsi isarhe iyi igãrhãmau ucucii umum iki idũwã.

¹² Umum ibee abika asoya amɛnmɛbi amashi itsermbɔ na awɔruwe ikpɔkmbɔ!

¹³ Umbi, angwɛmɛn nu anapumɛn, ayisa umɛn iyɛi ififɔn. Bɔr àka aneke ikū ififɔnmɛbi akū adɔsi ikponi iyormɛbi ri ikorha amɛn aki arhim. Nu ngge iki iwe rimi àka akū ififɔn hã awu agãrhã ra adɔka ri ibibema.

¹⁴ Ikpem Umusa kishoo itsuifer ri ikorhu ubina unying ukpɛɛ, agɛ, <<Ubemu undɔkango ru nyaki itsingo.>>†

¹⁵ Bɔr umbi aba anayikumbi adɔka, na akū igi-gau atsĩã ra adɔkambi, àka angwɛdzɛn utsur umbi atsĩme adɔka!

Ibibek ri Ipfu-Num

* **5:9** Àka anyã ikɛi: 1Uko 5.6. † **5:14** Àka anyã ikɛi: Urha 19.18.

¹⁶ Nggee umum igər uge, umbi aba abek ri Ipfu-Num, umbi awuri inekukumbi idəsi ikponi iyormbi ri ikorha amən aki arhim.

¹⁷ Ubinkutsu amən aki arhim ibee uwe ri igamtsak nggu ubinkpi Ipfu-Num iki ibee, ikɛi Ipfu-Num ha iwe ri igamtsak nggu abinkɛ amən aki arhim iki ibee ikikorhe. Akɛɛ ikivarhake awe ri igamtsak nggu adəka, ngge itsu umbi asi idēē akorhumbi ubinkpi umbi aka abee.‡

¹⁸ Bər aba awu Ipfu-Num idarh umbi, idəsi İkpem isi iwengge ufang.

¹⁹ Abinkɛ amən aki arhim iki ibee ikorhe iwu ukupēē. Ake awu irha nggu unerwi aka asi iwea utsəngo use utsakngo, use ikaiferhkə ri itsike, use ikorha abin ishī nu abin atsak,

²⁰ nu idzowe igəng ra agberhe, idzim, ikpəna adəka, ifuw, unyēē, avəm, ibemi itsi, nu uning, nu ikū igigau,

²¹ nu unyēē, afīrhā adɛ, nu ihwa adɛ utsekū ikorhe iyiki ibewe, nu abina akəə rimi hā. Umum inu igbiita atombi, ru nyaka umum iki irherhe ri inggbaashia, ingge abika akorhi ikpū ifərha ha asi itsimbə Iyerha Unum.

²² Bər ikpūrhū Ipfu-Num iwu ibibema, anggəm, ididəər, idəngamən, inna, iyiki ize, idzidzerhe,

²³ irherhi itsi, nu ikpəm itsi. Ivang unera aka akorhunga abin akɛɛ ha, unga asi izharhuka ikpem.

²⁴ Abika awu abi Ukiristo Uyesu aka anyapukumbə ikponi iyi iyor nu amən aki arhim, ngge iki iwe iyiki ibewe nu ikerketangge.

‡ **5:17** Àka anyā ikɛi: Urom 7.15-23.

²⁵ Ngge iki iwe uge umen ñbek ri Ipfu-Num, umen izērhā ri Ipfu-Num.

²⁶ Umen niba iwemen abi iberi itsi, use abika asoya amen adoka, use abika agū unyēē adoka.

6

Ukorhi iyiki ize ri kishoo

¹ Umbi angwēmen nu anapumen, aba adzurmbō unera ra arhim, umbi aka awu asasar ri Ipfu àka akūna unga uku utōō aba ru utsīndī. Bōr àka adzeu atsimbi, use umbō ikēi awuri ideya umbi.

² Àka atsā ayetnum adokambi, rimi hā umbi aka itsu Íkpem Ukiristo itsuifer.

³ Uben unera aba akaiferhkō uge unga awu ubin ukpōō, nu unga asi iwea ubin, anu irhem itsinga.

⁴ Uben unera aviri itsernga. Mōce unga adēē agūa iben itsikamnga, bōr unga asi ikpangunga itsinga nggu uner uwōō,

⁵ ubinkutsu imēngge uben unera atsā imornga.

⁶ Uben unera aka ayēi imesa awu ufang unga agasha abin aka aze nggu unerwi aka amesuwe unga.

⁷ Àka niba arhemmbi atsimbi. Isi imēngge unera ayēēi Unum. Unera awuri igber ubinkpi unga aka adoi.

⁸ Unerwi aka adoi ikponi iyornga iyi amen aki arhim, unga awuri igber itsitsīm ri idōsu ikponi iyi iyor ha. Uwuku udoi abee Ipfu-Num igūiben, ri Ipfu-Num ha awuri igber urhē uwu ugbagbaa.

⁹ Umen ineke igū azhe ikorhe iyiki ize, ubinkutsu ivanga niyō ibarō umen iwuri ikpomēn ugbetamen umen iba isi itsūwūkumēn amenmen.

¹⁰ Nggee, ivangye umen iki ikpo ugarha, umen ikorhi iyiki ize ra anera kishoo, undzumunga ra abirabe aka awu angwemen nu anapumen ri imangmang.

*Asi iwea isorhu usorhe
bor imar iyiki ifa*

¹¹ Aka arhi anyã nggaa idzeu itsengye umum iki itsenga umbi ru ubokmum!

¹² Abika abee itsu umbi asorhu usorhe abee anera anyã umbə azeze ukpekũ ra abika adəsi Ikpem. Umbə akorhe rimi ubinkutsu, asi ibeembə ihwa uver ri itsi idzowe isarhe igārḥāmau ucucii Ukiristo.

¹³ Uko abika asorhu usorhe asi idəsumbə İkpem kishoo, bor umbə abee umbi asorhu usorhe ngge itsú umbə adēē afīrhā ra atsimbi.

¹⁴ Bor umum isi İbeemum ifīrhā ru uben ubin, ikpurhi ifīrhā ru igārḥāmau ucucii Uteijee Uyesu Ukiristo, ukpurukpi uku utsu upfunga uwu ibem ru umum nu umum iwe ibem ru ukpə.

¹⁵ Isorhu usorhe nu ida isorhu usorhe usi iwekpə ubin. Ubin uku unang unera awu imimuna iyiki ifa.

¹⁶ Ididəor nu atorh iwe nggu kishoo abika adəsu ikpem iyere, abere ha awe Uisrairha idzidzerhe abi Unum.

¹⁷ Ri imimasha, unera niba atsukanga umum igũ ighong, ubinkutsu umum iwe ra abir ri iyor-mum aka adeyiwe uge umum iwu uwu Uyesu.

¹⁸ Imimuta Uteijeemen Uyesu Ukiristo ima iwe nggu ipfumbi angwemen nu anapumen. Iwerimi.

Ibibemuwe-Num Iyiki Ifa Ru Dũya
Duya: Ibibemuwe-Num Iyiki Ifa Ru Dũya (New
Testament)

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Duya)

Translation by: Dũya Development Association

Contributor: SIL Nigeria

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 8 May 2025 from source files dated 8 May 2025

3ccd0531-8578-54e4-a023-62d4592e4b27